

มติชน

ก 10351

ปีที่ 32 ฉบับที่ 11591 วันศุกร์ที่ 4 ธันวาคม พุทธศักราช 2552 หน้า 16

ความทรงจำที่ คนไทยอาจไม่เคยรู้ ในหลวงกับการสื่อสาร

มติชน
วิทยาการ

ePeople

[ต่อหน้า ๑๕๑]

ดลตระยะเวลาอันยาวนานแห่งการครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาพที่คนไทยหลายคนคุ้นเคยก็คือการที่พระองค์ท่านเสด็จพระราชดำเนินไปประกอบพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่เพื่อประโยชน์ของพสกนิกรชาวไทยทั่วทุกท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ที่ทุรกันดาร พื้นที่เสี่ยงภัย แผ่นดินน้ำท่วม ดอยสูง ก็มีได้ทรงยกย่อง

อุปการณูปการประกอบพระราชกรณียกิจที่ขาดไม่ได้คือ วิทยุสื่อสาร กล้องถ่ายรูป และแผนที่ โดยเฉพาะวิทยุสื่อสารนั้นทรงโปรดมาก ทรงศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ทรงตรวจซ่อมและปรับแต่งเครื่องวิทยุสื่อสารที่ทรงใช้งานด้วยพระองค์เอง และพระราชทานคำแนะนำในการพัฒนาปรับปรุงระบบวิทยุสื่อสาร ระบบสายอากาศเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อสารได้ในระยะทางไกลๆ ไม่มีการบวกระหว่างกัน อันเป็นผลให้กิจการวิทยุสื่อสารทั้งของหน่วยงานราชการทหาร ตำรวจ พลเรือน และวิทยุสมัครเล่นในสมัยนั้นเจริญก้าวหน้าอย่างมาก

ผู้เขียนขออัญเชิญคำแนะนำเกี่ยวกับการนำวิทยุสื่อสารออกไปใช้งานในกรณีฉุกเฉิน ซึ่งเป็นความคืบหน้าหนึ่งที่ได้พระราชทานคำแนะนำไว้แก่ศูนย์ควบคุมข่ายวิทยุอาสาสมัคร หรือ "ศูนย์สายลม" ของกรมไปรษณีย์โทรเลข โดยทรงใช้พระนามเรียกขานทางไปรษณีย์โทรเลข ผู้ซึ่งเคยถวายงานด้านกรสื่อสารแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เล่าไว้ว่า "...มีนักวิทยุอาสาสมัครจำนวนหนึ่งได้เสียสละเดินทางออกไปช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัยครั้งนั้นด้วยความเต็มใจ โดยวางแผนจัดตั้งโครงข่ายเฉพาะกิจขึ้นในบริเวณที่เกิดเหตุ สามารถเชื่อมต่อประสานงานกับศูนย์ควบคุมข่าย 'สายลม' โดยมีการรายงานข่าวสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงให้นักวิทยุอาสาสมัคร ส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทางวิทยุเป็นระยะๆ

เมื่อความได้ทราบถึงพระกรณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงติดต่อเข้ามาที่ศูนย์ควบคุมข่าย 'สายลม' และได้พระราชทานคำแนะนำวิธีการจัดข่ายการสื่อสารเฉพาะกิจดังกล่าว โดยให้นำรถยนต์ที่ติดตั้งเครื่องรับ-ส่งวิทยุ เป็นสถานีวิทยุเคลื่อนที่ไปจอดปฏิบัติการในบริเวณจังหวัดราชบุรี โดยให้พิจารณาคัดเลือกสถานที่สูงๆ เพื่อเป็นสถานีถ่ายทอดข้อความการรายงานข่าวระหว่างนักวิทยุอาสาสมัครที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่เหตุการณ์ กับศูนย์ควบคุมข่าย 'สายลม' และนักวิทยุอาสาสมัครอื่นๆ ที่มีสถานีวิทยุซึ่งมีประสิทธิภาพในการทำงานสูง สามารถติดต่อสื่อสารได้ในรัศมีไกลเป็นพิเศษ (สถานีวิทยุที่ใช้สายอากาศที่มีแกนสูงรับส่งสัญญาณวิทยุในทิศทางเดียว และ

ข่ายวิทยุสื่อสารนี้ว่า "VROOB" อันเป็นนามเรียกขานที่กรมไปรษณีย์โทรเลขในสมัยนั้น ทูลเกล้าฯ ถวาย เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2524 (ในแต่ละข่ายวิทยุสื่อสารก็มีพระนามเรียกขานเป็นการเฉพาะในข่ายวิทยุสื่อสารนั้นๆ แตกต่างกันไป อาทิ กศ.9, เค.โซซัย 1)

เมื่อจำเป็นต้องนำวิทยุสื่อสารมือถือออกไปใช้งานในกรณีฉุกเฉิน น้ำท่วม แล้วเกรงว่าน้ำจะกระเด็นใส่เครื่อง หรือเครื่องตกน้ำ พระองค์ท่านได้พระราชทานคำแนะนำไว้ว่า "... (ให้นำเครื่องวิทยุสื่อสาร) ใส่ถุงพลาสติก วิธีใส่ถุงพลาสติกก็ถ้ากลัวว่าตกน้ำก็ใส่ 2 ชั้น ใส่เข้าไปแล้วก็ผูกด้วยหนังสติก แล้วก็ใส่อีกชั้นหนึ่งกลับหัวกัน แล้วก็ผูกหนังสติก ยิงนั้นไม่เข้า ลงทะเลยังได้... ยิงนั้นก็เสี่ยงก็ออกมาได้คือพอสมควร นอกจากบางที่จะมีกรอบเกราะกันหน่อย แต่ว่าเปลี่ยนอะไรต่างๆ ก็หมุนได้จากข้างนอก ใส่ถุงพลาสติก ก็สามารถหมุนมุม หรือทำอะไรได้หลายอย่าง เสียขายเครื่องก็ต้องระมัดระวังอย่างนั้น... (เครื่องที่ใส่ถุงพลาสติกแล้ว) อาจใส่ในกระเป๋าทรงสะพายไว้ก็ได้..."

ในคราวเกิดวาทภัยที่ตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เมื่อ พ.ศ.2539 จัดเป็นอุบัติเหตุธรรมชาติที่มีความรุนแรง สร้างความเสียหายให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างมาก พ.ล.ต.สุรสีห์ เมื่อกษกมลร์ อดีตอธิบดีกรม

สามารถบังคับทิศทางของสายอากาศได้)

"นอกจากนี้ ยังได้พระราชทานคำแนะนำกำชับเรื่องแบตเตอรี่ประจำเครื่องวิทยุที่ใช้ปฏิบัติงานว่า จะต้องเตรียมแบตเตอรี่สำรองที่ได้ประจุไฟเต็มไว้ให้เพียงพอ การบรรจุ

แบตเตอรี่เข้าในกระเป๋าทรงสะพาย จะต้องระมัดระวังให้มีการใช้จำนวนหม้อต่อขั้วแบตเตอรี่ให้ดี มิฉะนั้นอาจเกิดปัญหาทำให้แบตเตอรี่มีการลัดวงจรไฟฟ้าระหว่างขั้วแบตเตอรี่เมื่อไปสัมผัสกับพวงกุญแจ หรือสิ่งที่เป็นโลหะอื่นๆ ที่ปะปนอยู่ ทำให้ประจุไฟในแบตเตอรี่สำรองนั้นหมดไปเสียก่อนที่จะนำออกมาใช้งาน

พระราชกรณียกิจที่ปฏิบัติต่างๆ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาพระราชทานแก่นักวิทยุอาสาสมัครที่จะออกไปปฏิบัติงานทางวิทยุอยู่นานเกือบครึ่งชั่วโมงได้สร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี..."

พระมหากษัตริย์องค์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย ในบางแง่มุมที่คนไทยหลายคนอาจจะไม่เคยรับรู้มาก่อนเช่นนี้ เป็นความทรงจำที่งดงาม เป็นสิ่งที่ประจักษ์ชัดแล้วว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่ทรงกระทำในส่วนนี้เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยโดยแท้...

ขอชื่นชมถวายพระพรขอพระองค์ท่านทรงหายจากพระอาการประชวรโดยเร็ววัน มีพระพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง สถิตเป็นมิ่งขวัญของชนชาวไทยสืบไป

ทศพนธ์ นรทัศน์

thassaphok@ictforall.org